

Budoucí dohoda o volném obchodu s Mercosur jako obrovská příležitost pro české firmy

6.12.2024 - | Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Vytvoření největšího bloku volného obchodu pro Evropskou unii (EU), vývoz zboží a služeb s vyšší přidanou hodnotou a úspory pro české exportéry v miliardách korun ročně. To přinese dohoda o volném obchodu mezi EU a jihoamerickým integračním blokem Mercosur (Argentina, Brazílie, Paraguay a Uruguay). Na její budoucí podobě se dnes shodli političtí zástupci. Dohoda začne platit po její ratifikaci, tedy formálním schválení.

Po více než 20 letech vyjednávání je EU o krok blíže tomu, aby se jejím firmám otevřel trh s téměř 300 miliony obyvateli, který v součtu představuje pátou největší ekonomiku světa. Otevření exportního trhu této části Latinské Ameriky, která dosud zůstává vůči subjektům ze třetích zemí velmi protekcionistická (zvláště Brazílie a Argentina), znamená obrovskou příležitost pro české firmy. *„Zejména se jedná o vývoz zboží a služeb s vyšší přidanou hodnotou, jako je automobilový průmysl, strojírenství, vybavení pro těžbu surovin, energetický nebo chemický průmysl či IT služby. Ve všech těchto sektorech má Česko co nabídnout,“* říká **ministr průmyslu a obchodu Lukáš Vlček**.

Dohoda EU-Mercosur významně sníží značné celní zatížení pro evropské exportéry, s odhadovanými úsporami pro české firmy téměř 2,19 mld. Kč ročně, jak uvádí dopadová studie Technické univerzity v Liberci zpracovaná na základě veřejné zakázky MPO z roku 2023. Zatímco dnes čelí čeští exportéři sazbám např. až 35 % v automobilovém sektoru, po ratifikaci bude nově odstraněno 91 % cel na zboží vyvážené z EU. Převážná část cel bude odstraňována postupně, v několika přechodných obdobích od 4 do 15 let. V současné situaci, kdy automobilový průmysl – coby páteř české ekonomiky – čelí značným výzvám, by pro něj posílení exportu do Latinské Ameriky znamenalo významnou vzpruhu.

K zásadnímu posunu dojde také v odbourávání netarifních překážek, které jsou obecně významně vyšší než překážky celní. Čeští vývozci zboží do zemí Mercosuru čelí více jak dvojnásobně vyššímu netarifnímu zatížení, které dosahuje 49,57 % z hodnoty exportovaného zboží. Lze předpokládat, že dohoda při plné implementaci přinese kromě úspor na clech také úsporu pro české exportéry na netarifních opatřeních až 4,36 mld. Kč ročně. Dojde ke zjednodušení procesu certifikace výrobků a prohlubování regulatorní spolupráce na obou trzích s cílem omezit dvojí testování a kontrolu, a to zejména ve strojírenském a elektrotechnickém, automobilovém, farmaceutickém a potravinářském průmyslu či přístup k veřejným zakázkám. U služeb se předpokládá v důsledku snížení netarifní zátěže roční úspora až 3,35 mld. Kč.

Pro český průmysl je nezbytné snížení dovozních i vývozních závislostí, které jej činí zranitelnými vůči globálním výkyvům. *„Trhy Mercosur tak představují velmi zajímavou příležitost pro diverzifikaci zahraničního obchodu z pohledu vývozu i dovozu některých klíčových surovin a výrobků. Dohoda má*

strategický rozměr, EU se totiž stane prvním významným zahraničním partnerem, se kterým blok Mercosur takovou dohodu uzavřel. Pokud EU dohodu odmítne, naše místo zaplní další partneri včetně Číny," dodává **ministr Vlček**.

„Svaz průmyslu a dopravy plně podporuje podpis této zásadní obchodní dohody mezi EU a oblastí Mercosur. Mezi hlavní přínosy dohody patří nejen snížení tarifů a zajištění přístupu na nové trhy, ale také posílení evropské konkurenceschopnosti a diverzifikace dodavatelských řetězců. Dohoda přispěje k udržitelnému rozvoji díky mechanismům na ochranu klimatu, zachování lesů a zlepšení sociálních a pracovních podmínek, což je nezbytná součást všech moderních obchodních dohod, které EU po světě uzavírá,“ říká **prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Jan Rafaj**.

„Situace evropsko-čínských vztahů, které se zhoršují, zvyšuje potřebu zajistit nové, stabilní trhy. Tato dohoda pomůže garantovat plynulé a stabilní dodávky životně důležitých surovin a zároveň může sloužit jako pojistka proti narušení dodávek z dalších zdrojů,“ říká **prezident Hospodářské komory ČR Zdeněk Zajíček** s tím, že země Mercosuru bohaté na suroviny jako lithium, grafit, nikl či mangan, mohou částečně nahradit dodávky z Číny.

Dohoda zároveň chrání zemědělskou produkci v EU prostřednictvím zavedení kvót a mechanismů, které při zvýšeném dovozu mohou zemědělský obchod regulovat. Dovoz zemědělských produktů ze zemí Mercosuru také musí splňovat veškeré sanitární a fytosanitární standardy, které jsou platné v EU. Dohoda navíc obsahuje pokročilé závazky v oblasti udržitelnosti a životního prostředí a země Mercosuru tak budou respektovat standardy platné v EU, které by jinak neplnily.

„Obchod se zbožím a službami mezi EU a Mercosurem v roce 2022 dosáhl více než 159 miliard eur a oboustranné investice přesáhly 380 miliard eur. Tento rozsah hospodářského partnerství potvrzuje strategický význam spolupráce mezi našimi regiony. Uzavření dohody, po němž dlouhodobě voláme, vyšle jasný signál Číně a dalším mocnostem aktivním v regionu, že EU zůstává klíčovým hráčem na poli globálního obchodu. Evropská unie tak může naplnit své závazky v oblasti ambiciózní obchodní politiky a nadále a ještě efektivněji prohlubovat vztahy s tímto strategickým regionem,“ dodává **prezident Jan Rafaj**.

Celkově ČR dovezla na trh zemí Mercosur v roce 2023 zboží v hodnotě 12 mld. Kč. V současné době jsou však významné i dílčí subdodávky a nepřímé vývozy přes další členské státy EU (např. Německo či Španělsko) do regionu. Odstranění překážek obchodu, které dohoda přinese, povede ke snížení nákladů pro české vývozce, což přispěje k dlouhodobému cíli napřímit co nejvíce obchod mezi Českou republikou a třetími zeměmi.

<https://www.mpo.gov.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/budouci-dohoda-o-volnem-obchodu-s-mercotur-jako-obrovskaprilozitost-pro-ceske-firmy--284965>